

REZUMATE

Volumul XV, Nr. 1 (29) /2024

Articole științifice

TEORIE, ISTORIE ȘI CRITICĂ LITERARĂ

Grigore Cugler și apunakismul. De la prozele scurte din *Apunake* și alte fenomene la *Afară-de-Unu-Singur*

Alexandru Foitoș

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.1

Rezumat:

Articolul de față continuă un demers anterior privind (re)explorarea și (re)descoperirea textelor de avangardă ale lui Grigore Cugler, *Grigore Cugler și dimensiunea spectaculară a „romanului” Apunake* (2023). După cum este bine-cunoscut, Grigore Cugler reprezintă un scriitor deseori asociat lui Urmuz, unul dintre modelele centrale ale literaturii române de avangardă. Folosind metode de tip *close reading*, focalizându-ne asupra textelor din perspectivă hermeneutică, cu deschideri spre analize stilistice, articolul de față se axează pe câteva proze scurte care însoțesc falsul „roman” *Apunake* din volumul *Apunake și alte fenomene* (1934), precum *Match nul*, *Logodin*, *Criptomestrula*, *Drumul dragostei*, *Scrisoare* și *Erată*. Continuând un demers anterior care s-a focalizat asupra modului în care poetica spectacularului absurd este înfățișată în textele lui Cugler, avem ca scop evidențierea perpetuării acestei poetici specifice scriitorului, cea a *apunakismului*. Apunakismul reprezintă o formă de manifestare a poeticii absurde a lui Grigore Cugler în textele sale de avangardă, caracterizându-se prin prezența unor răsturnări de situație, a personajelor „pe dos”, alienate, a lumilor alternative, prin mecanisme și experimente lingvistice, cu efecte stilistice, care surprind în mod constant cititorul. Vom observa perpetuarea acestei poetici specifice scriitorului, dar și a discursului narativ particular, elemente cristalizate în volumul din 1934 și păstrate în volumul din 1946, *Afară-de-Unu-Singur*.

Cuvinte-cheie: Grigore Cugler, Urmuz, avangarda literară românească, apunakism, *Apunake* și alte fenomene, *Afară-de-Unu-Singur*

Tematizări (neo)shakespeariane în rescrierea *Hamletului*: un nor în formă de cămilă de Alina Nelega

Florica Bodiștean

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.2

Rezumat:

Studiul se focalizează asupra modalităților de resemnificare a temelor și a personajelor *Hamletului* shakespearian, modalități prin care romanul *un nor în formă de cămilă* de Alina Nelega rescrie în narativ influența piesă din perspectiva dimensiunii sale afective, cu accent pe relația mamă-fiu. Procedeele actualizării intrigii și ale valorizării unui personaj secundar în hipotext (Gertrude), ca și transformarea unui spațiu heterotopic, cel teatral, în suprapersonaj care ajunge să joace rolul de destin pentru universul uman implicat sunt liniile pe care se dezvoltă analiza acestui recent palimpsest shakespearian. De asemenea, studiul oferă o perspectivă comparativă asupra versiunilor tragediei lui Shakespeare în contemporaneitate, în scopul de a releva capacitatea regeneratoare a capodoperelor.

Cuvinte-cheie: rescriere, actualizare, valorizare secundară, conținut afectiv, suprapersonaj, heterotopie teatrală

Umorul ca autoironie în *Born a Crime: Stories from South African Childhood* de Trevor Noah

Sandiso Ngcobo

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.3

Rezumat:

Born a Crime: Stories from South African Childhood este un volum captivant de memorii, scris de un comediant sud-african, apreciat la nivel mondial, Trevor Noah, care surprinde greutățile pe care el și cei din jurul său le-au îndurat în timpul guvernului opresiv din epoca apartheidului și colonialismului. Acest articol analizează contextele în care autorul apelează la autoironie pentru a adăuga profunzime narațiunii sale despre întâmplări din copilăria sud-africană. Pentru a efectua această analiză, adoptăm cadre teoretice cognitive și de incongruență. Metodologia noastră este calitativă, implicând analiza textelor selectate pentru a prezenta date tematice. Constatările arată că transparența autorului cu privire la viața sa, de la titlul cărții până la relațiile sale cu ceilalți, se adâncește în detalii dureroase ale experiențelor sale din copilăria din timpul istoriei traumatice a națiunii în care a existat opresiune. Cu toate acestea, el prezintă aceste experiențe cu autoironie, care distrează și educă totodată cititorii cu privire la problemele socio-economice predominante în Africa de Sud la acea vreme. Strategia de povestire a lui Noe poate fi înțeleasă în contextul libertății comedienților de a explora chestiuni sensibile despre ei înșiși pentru a-și distra publicul.

Cuvinte-cheie: Apartheid, comunicare, umor autoironic, Africa de Sud

Conceptul de „Go Green” în *Legendele din Khasak* de O.V. Vijayan: Dezvoltarea conștiinței față de Mama Natură

Simran Yadav

Naveen Kumar Mehta

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.4

Rezumat:

În ultimii ani, mișcarea globală „Go Green” a câștigat o atenție semnificativă, servind drept apel universal atât pentru adoptarea unui stil de viață durabil cât și pentru prioritizarea conservării mediului. Inspirându-se din capodopera literară a lui Vijayan, acest studiu explorează paralelele dintre provocările ecologice cu care se confruntă lumea fictivă din Khasak și planeta noastră. *Legendele din Khasak* examinează în detaliu relația complexă dintre personajele sale și natură, oferind o perspectivă prin care putem înțelege interacțiunea complexă dintre acțiunile umane și mediu.

Cuvinte-cheie: umanitate, crize, suferință, natură, mediu, poluare

Anglicisme recente în domeniul modei

Voica Radu-Călugăru

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.5

Rezumat:

Pătrunderea constantă a anglicismelor în vocabularul limbii române în toate domeniile de activitate reprezintă o caracteristică a dinamicii actuale a lexicului. Domeniul modei excelează în acest sens și se confruntă cu o dinamică accentuată generată de o serie de factori: deschiderea domeniului însuși spre nou, lexicul cu caracter internațional, activitatea *influencerilor*, a *bloggerilor*, a *content creatorilor* de modă care folosesc un limbaj ce abundă în elemente lexicale împrumutate din engleză. În acest articol, ne propunem să semnalăm prezența unor anglicisme recente din domeniul modei, frecvent utilizate în publicațiile de specialitate, în spațiul virtual de către *influenceri*, dar și de către consumatorul și vorbitorul obișnuit care consultă diferite *site-uri* de îmbrăcăminte și se confruntă cu structuri lexicale noi, din limba engleză, în cea mai mare parte neînregistrate de dicționarele academice ale limbii române.

Cuvinte-cheie: dinamica lexicului, anglicisme, globalizare lingvistică, vocabularul limbii române, limbajul modei

Verbe cu particulă adverbială și verbe prepoziționale din limba engleză: dificultăți și capcane din perspectiva vorbitorului nativ de limbă română

Manuela Margan

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.6

Rezumat:

Scopul acestui studiu este de a investiga verbe complexe, care sunt foarte frecvente în limba engleză, dar sunt recunoscute ca fiind dificil de însușit de către cursanții non-nativi de limba engleză. Verbele cu particulă adverbială și verbe prepoziționale au un scop idiomatic. Prin urmare, înțelegerea lor nu trebuie să fie una literală având mai degrabă un sens figurat sau metaforic. Existența unui verb noțional simplu într-o relație sinonimică cu un verb cu o particulă adverbială îi determină pe vorbitorii non-nativi de engleză să îl evite pe acesta din urmă. Din perspectiva vorbitorului nativ de limba română, o limbă în care astfel de construcții nu există, este evident că încercarea de a evita verbele cu particulă adverbială și preferința pentru verbe simple va fi mai semnificativă cu cât se va reduce transparența semantică a construcției verbale din limba engleză.

Cuvinte-cheie: verb, expresie, limbaj, particulă, prepoziție, construcție

Scurtă incursiune în concepția lui Aristotel privind limbile naturale

Doina Butiurcă
Muraru Ana-Denisa

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.7

Rezumat:

A devenit unanimă opinia că teoria semnului, a semnului lingvistic în special, debutează cu F. de Saussure, care își pune problema definirii acestei unități dintr-o altă perspectivă decât cea formală, adoptată de lingvistică, sau decât aceea a conținutului, adorată de filozofi. În urmă cu mai bine de două milenii, Aristotel a meditat *in nuce*, asupra mecanismelor limbajului uman, a raportului convențional dintre limbă și obiectele lumii exterioare, dar și asupra părților de vorbire – nume, verb, elemente de legătură etc. Studiul acestor aspecte este obiectivul nostru general. Dintre obiectivele derivate ne propunem studiul relației dintre limbaj și gândire, statutul limbii în procesul gândirii, relația dintre limbaj, logică și procesele cunoașterii etc. Metoda descriptiv-lingvistică, metoda comparativă și analitică sunt doar câteva dintre modalitățile de cercetare utilizate în studiul nostru.

Prima concluzie care se desprinde este că, în pofida unei viziuni avansate și novatoare, limba în concepția lui Aristotel rămâne o *ancilla* a logicii.

Cuvinte-cheie: Aristotel, limbă, gândire, logică ontologie

Aradul Nou – o lume într-un cartier

Petra-Melitta Sava

DOI 10.56177/jhss.1.15.2024.art.8

Rezumat:

Acest articol aprofundează dinamica plurivalentă a municipiului Arad dintr-o perspectivă multi-etnică și multiculturală, cu accent pe contribuțiile semnificative ale Aradului Nou și ale comunității sale șvabe. Aradul Nou, cândva municipiu adiacent, a evoluat într-un cartier vibrant care a jucat un rol esențial în modelarea peisajului economic și cultural al Aradului. Articolul își propune să evidențieze aportul cultural al cartierului Aradul Nou și al locuitorilor săi șvabi în dezvoltarea și identitatea Aradului.

Cuvinte-cheie: Aradul Nou, comunitate șvabă, cultură, patrimoniu, dezvoltare istorică